

Árutözsde

Az elmúlt tőzsdehéten ismételt az eladók voltak többségben a BÁT parkettjén, de akadtak olyan spekulánsok is, akik úgy gondolták, hogy realizálják profiljukat. Ennek ellenére még mindig az a vélemény, hogy az ideai búzaár nem lehet több telephelyen 15 000 forintnál.

Ezt igazolja az állami intervenciós felvásárlási keretbe bejelentkezők száma. A termelők egyelőre más vásárlót nemigen találnak az államon kívül, így valószínűleg a Földművelésügyi Minisztérium komoly gondok elé nézhet, hiszen mintegy 24-25 milliárdot kell majd kifizetnie a gazdáknak év végéig. Az export támogatásának ötlete nem valószínű, hogy hatékonyan segítsen a búzatermelőknek, hiszen nem a belföldi búzaárak magasak, hanem felvevő piacot nem találnak egyelőre az exportőrök. Ezt támasztja alá az is, hogy a környező országokban és az EU-ban is kiválóak az ideai búzatermelés kilátások és még mindig vannak eladatlan feleslegek.

A malmi búza tőzsdei piacán a legnagyobb áresést az augusztus termin jegyzése szenvedte el, annak ellenére, hogy a pénteki napon +220 forintos korrekció volt erre a határidőre. Ennek megfelelően az augusztusi búzaár 18 450, a szeptemberi 18 660, az októberi 19 300 forintot zárta az elmúlt hetet.

A BÁT által kiadott napi fixing Ft/tonna; takarmánykukorica: 16 060, étkezési búza: 19 000.

Kovács Imre

● „Paszpór” nélküli varrónők, Kárpátaljáról

Lekéstedék a ruhagyári nyitányt

Június 1-jétől ötvenkét kárpátaljai magyar varrónőt alkalmazott volna a Szegedi Ruhagyár Rt. Az induláshoz minden készen állt, ágyak és varrógépek várták a friss munkaerőt, az asszonyok mégsem jöttek. Mint ahogy az a későbbiekben kiderült: hiába lett volna érvényes munkavállalási engedélyük, ha az útlevelük hiányzott.

A Szegedi Ruhagyár Rt. egy ideje folyamatosan munkaerő-felvételt hirdet. A cég mintegy 100-150 asszonyt is alkalmazna egyik napról a másikra, ha akadna vállalkozó szellemű szakképzett munkaerő. De egyelőre nincs. Aki ugyanis már próbálta a varrógép melletti robotot, nem vágyik vissza a munkafrontjára.

● **A legendás időkben 3500 embert foglalkoztatót a Szegedi Ruhagyár, ma viszont már csak 750-et. Akkoriban három műszakban görnyedtek a gépek fölött az asszonyok, ma csak délelőtt kell dolgozni, mégsem kapkodnak a fix fizetés után a munkanélküliek.**

– Pedig a béreket is állandóan emeljük – mondja Orvos László, a Szegedi Ruhagyár Rt. vezérigazgatója. – A gond az, hogy akik a leéptések, karcsúsítások időszakában elhagyták a gyárat, már másutt találtak maguknak munkát és nem kívánkoznak vissza. S amíg régen évente 400 szakmunkástanulót ne-

Ruhagyári vasalógép mellett. Embert próbáló munka. (Fotó: Schmidt Andrea)

veltünk, ma hiányzik az utánpótlás. Miközben a ruházatipar újra felfutó ágba került. Ezért határoztuk el, hogy egyrészt saját szakmunkás-képzésbe vágunk bele, másrészt, hogy a határokon túlról hozunk szakképzett munkaerőt.

● **Ugyanaz játszódik le, mint azokban az időkben, amikor a magyar lányok, asszonyok álltak be nyugati vendéglőkbe mosogatni? Most mi importálunk?**

– Kénytelenek vagyunk külföldieket alkalmazni, ha

ittthon nem találunk embert. A megbeszélések értelmében június 1-jétől 52 kárpátaljai asszonyt fogadtunk volna, 32-öt Szegeden, 20-at a szentesi gyárunkban. A készáru-raktárban lévő irodákat alakítottuk át lányszállássá, s minden készen állt a fogadásukra...

● **Miért nem érkeztek meg az asszonyok?**

– Egy félreértés miatt. Mi folyton kérdeztük az ottani szervezőket, van-e útlevelük az asszonyoknak. Ő mindig azt válaszolta: igen. Majd kiderült, az ukrán állampol-

gárságú csapatból csak hat nő rendelkezett „nagyútlevéllel”, a többi a kishatárforgalmi hitte annak. Emiatt legalább másfél-két hónapot csúszik az indulás.

● **Ha jól tudom, ezzel árbévetel-kiesést is elszenved a ruhagyár...**

– Úgy tudjuk korrigálni a kiesést, hogy majd több asszonyt veszünk föl, ugyanis óriási az érdeklődés. Másodsorra már 100-150 dolgozóról tárgyalunk, számukra a régi Kossuth Lajos sugárúti irodaházunkat alakítjuk át. A kieső munkát addig

hazai kooperációban gyártatjuk le.

● **Kaptak-e az ukrán asszonyok munkavállalási engedélyt?**

– Egyelőre elvi engedély birtokában vannak. Amikor már a kezükben lesz az útlevel, kérhetjük meg név szerint is a munkavállalási engedélyt.

A Csongrád Megyei Munkügyi Központ szegedi ki- rendeltségén megtudom: amennyiben a ruhagyár nem tudja hazai munkaerővel fel- töltetni a létszámot, importál- hat külföldieket. Azt is el-

árulják, a ruhagyárba állan- dóan közvetítenek magyar munkanélkülit, ám azok mégsem állnak be dolgozni. Aki ilyenkor nem tudja ma- gát kimagyarázni, miért nem fogadta el az állást, azt kiszűrik a támogatásból, a jövőben nem kap munkanél- küli járadékot.

– A munkaügyi központ állandó szélmalomharcot vív – árulják el a szegedi kiren- deltségen. – Akit ugyanis ki- zárunk a járadékból, az fel- lebbezést ír, és a másodfok megtéli neki.

A varrónő „kritikus pontja a munkaerőpiacnak”, nem- csak a ruhagyár keres szak- képzett asszonyokat, hanem a kisebb vállalkozók is. A kül- földiek alkalmazásához kü- lönbön csak orvosi igazolás, valamint a szakképzettséget igazoló lefordított okmány szükségeltetik. A kárpátaljai nőket valójában nem a ruha- gyár alkalmazná, hanem egy ukrán gazdasági társaság, amely odahaza kifizeti utá- nuk a közterheket. A Szegedi Ruhagyár Rt.-nek nem ez az első ukrán kapcsolata: a cég már 1994-ben alapított a Kár- pátokon túl vegyes vállalatot, ám annak irányítása a nagy távolság miatt nehézkes volt és 1997-ben megszűnt. Ta- valy december 1-jén újabb, 40 főt alkalmazó cég szüle- tett, immáron közelebb, a magyar-ukrán határtól 150 kilométerre. A vegyes vállá- lat 52 százaléka a ruhagyár, 46 az ukrán Naftagaz, 1-1 százalék pedig két ottani ma- gánszemély tulajdona.

Fekete Klára

PÉNZRŐL NEM BESZÉLÜNK, DE SZÁMOLNI FEJBEN IS LEHET

MINDEN NAP EGY *Forchissimo* AJÁNDÉK

31, 26, 25, 7

A FIAT DUCATO és SCUDO modellek minden igényt kielégítő, korszerű haszonjároművek, sőt nagyszerű befektetési lehetőséget is kínálnak. Ki állna ellen egy kényelmes új munkahelynek, mely ráadásul könnyen kiszámolható pénzügyi előnyökkel is kecsegtet?

- **előnyös áfa-visszatérítési konstrukció, mellyel akár 500 000 forintot is megtakaríthat;**
- **Ingyenes szervíz egy évig, vagy az első 20 000 km-es futásteljesítményig.**

A cége számára optimális megoldást keresse a FIAT márkakereskedésekben!

- **DUCATO haszonjároművek furgon, kombi, minibusz és alváz kivitelben**
- **Magyarországon először 2.8 turbódízel motorral is**
- **SCUDO modellek üvegezett és zárt áruszállító furgon, valamint kombi kivitelben**
- **Mindkét típus benzines, dízel és turbódízel motorokkal**
- **Alapfelszereltségként FIAT CODE indításgátló és a legtöbb kivitelben szervokormány**

Fialla Autócentrum Kft., 6728 Szeged, Fonógyári út 6., tel.: (62) 422 590, fax: (62) 422 591

TOP GARANCIA FIAT FINANSZIROZÁS

A SZENVEDÉLY VEZET MINKET FIAT

● Már csak félpénzt ér az árpa

Csepptől csordul a pohár?

A legkülönbözőbb hírforrások naponta számolnak be a gabona-, hús- vagy épp' a tejpiac utóbbi hetekben ismét felkorbácsolódott zavarairól. S ezeknek közös vonása, hogy a termelők újabb és újabb veszteségeket kénytelenek elkönyvelni. A célra vezető intézkedésekhez az új kormányának mindegyképpen hiteles formációkra érdemes támaszkodni, s ebben nem kis szerep hárul a mezőgazdasági érdekvédelmi szervezetekre.

A Mezőgazdasági Szövetkezők Csongrád Megyei Érdekvédelmi Szövetségének közelmúltban megtartott küldöttközgyűlésén, bár számba vették az utóbbi időszakban elért eredményeket, a fő hangsúly mégis a mindenkori kormánnyal szemben támasztott elvárásokra esett. Ugyanis az elmúlt két választási ciklus tapasztalatai azt mutatják, hogy az időszak eleje a látványos sikert felmutató sziszifuszi munkáé, s csak a következő választásokhoz közeledve szaporodnak a látványos eredmények. *Stadler Ferenc*, a szövetség ügyvezetője ezeket a megtartásra és továbbfejlesztésre érdemes eredményeket szedte csokorra lapunknak.

Kétségtelen tény, hogy a garantált- és irányárak megjelenésével a piacszabályozás eszköztára gyarapodott és a forgóeszköz-feltöltés,

Kalászosbemutató. Idén olcsó lesz a búza. (Fotó: Gyenes Kálmán)

valamint a terménytárolás költségeinek kamattámogatása esélyt ad a termelők kitarására. A termelési támogatásokkal szemben tért nyert a költségcsökkentő forma, ez a legális foglalkoztatás és a földbérleti díjak terheinek csökkentésében jelentett segítséget. A mélypontra jutott állattenyésztés fejlesztését külön támogatási rendszer ösztönzi. Mindezek az elemek arra mutatnak, hogy a központi akarat és az érdekvédelmi szándék abban megegyezik, hogy még az EU-csatlakozás előtt normalizálni kell az

ágot. Nehezen érthető, hogy ezen erőfeszítések ellenére napjainkban milyen sok az anomália. Valame- lyest nőtt a tej- vagy a hús- termelés, s máris eladhatatlanok minősítik a feldolgozókat, s ennek egyenes következményeként rögvest felváltási árcsökkenéssel próbálkoznak. Közeledik az aratás, s még a tavalyi gabona- árérték a telephelyen jófor- mánt „félpénzt”, 10 ezer fo- rintot kínálnak.

A belső fogyasztás foko- zatos növelése érdekében so-

kat tehet az új kormány, másrészt a gazdasági diplo- máciának bőven akad tenni- valója új, külföldi piacok megszerzésében vagy az el- vesztett régiók visszaszerzé- sében. Az intervenciós piac- szabályozás nagyobb meny- nyiségekre kiterjesztve és minimum garantált árakkal összekapcsolva jelenthetne némi biztonságot. A problé- mák újratermelődéset gátol- ná, ha csak azok kapnának fejlesztési támogatást, akik minőségi árut termelnek, s megvan a biztos piaci hátte- rük.

T. I.